

СТАНОВИЩЕ

от Доц. д-р Ангела Здравкова Гусийска, дм
МУ-София, ФДМ, Катедра “Консервативно зъболечение”
на основание заповед Р-2572/ 26. 07. 2024 г.

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'ДОКТОР'

професионално направление *7.2. Дентална медицина*
докторска програма *Терапевтична дентална медицина*

Автор: *Д-р Виктория Тодорова Димитрова*

Форма на докторантурата: редовен докторант

Катедра: “Оперативно зъболечение и ендодонтия”

Тема: “Биомеханични проблеми при ендодонтски лекувани зъби след отстраняване на сепарирани инструменти”

Научен ръководител: *Доц. д-р Силвия Димитрова, дм*

МУ-Пловдив, ФДМ, Катедра “Оперативно зъболечение и ендодонтия”

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Д-р Виктория Димитрова е зачислен като редовен докторант (заповед No. Р-704/ 17.03.2021г.) в катедра “Оперативно зъболечение и ендодонтия” ФДМ-Пловдив с научен ръководител доц. д-р Силвия Димитрова, дм и отчислен е с право на защита на основание заповед Р-2492-24.07.2024г.

Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с Чл.115 (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Пловдив, Правилника на МУ-Пловдив и Закона за Развитие на Академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), като включва всички изисквани документи. Дисертационният труд е представен на 150 страници, онагледен е с 87 фигури, 4 таблици и 4 приложения. Структуриран е в съответствие на академичните изисквания - въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи резултати и обсъждане, изводи, приноси, библиография и списък на

публикациите, свързани с дисертационния труд. Цитираната литература включва 245 източника, от които 4 са на кирилица. Докторантът е приложил 3 пълнотекстови публикации.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Виктория Димитрова е роден на 30.09.1993г. През 2012г. завършва средното си образование в гр.Бургас, Гимназия за романски езици “Георги Стойков Раковски“. През 2018г. завършва висшето си образование във ФДМ, МУ-Пловдив, като магистър - лекар по дентална медицина. От 2020г. е управител на Амбулатория за индивидуална практика за първична дентална помощ. През 2021 г. е зачислена за редовен докторант към катедра Оперативно зъболечение и ендодонтия, ФДМ, МУ – Пловдив.

Научно-изследователските интереси на д-р Виктория Димитрова са насочени в зоната на ендодонтията.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на дисертационен труд на д-р Виктория Димитрова е несъмнена, тъй като съвременната ендодонтска практика поставя пред клиницистите редица предизвикателства, едно от които е проблемът с максималната обработка на ендодонтското пространство и свързаното с това сепариране на ендодонтски инструменти. Различните клинични подходи представят съвременните търсения за ефективен и минимално инвазивен подход спрямо твърдите зъбни тъкани, като оценката и анализа са насочени към биомеханичните проблеми при девитализираните зъби след проведено ендодонтско лечение и отстраняване на сепариран инструмент.

На базата на всички тези актуални проблеми в ежедневната специализирана практика, дисертационният труд: “Биомеханични проблеми при ендодонтски лекувани зъби след отстраняване на сепарирани инструменти” на д-р Димитрова, разглежда, анализира и изучава някои от тях.

4. Познаване на проблема

В дисертационния труд, д-р Виктория Димитрова представя задълбочените си познания върху проблемите свързани с ендодонтското релечение в случаите на настъпили усложнения със сепарирани ендодонтски инструменти. Литературният обзор е информативен и аналитичен. Подробно са представени проблемите свързани с настъпващите промени в радикуларните твърди зъбни тъкани и промените на корено-каналната морфология. съвременните диагностични методи, системите за реминерализация и съвременните изисквания към реминерализиращите агенти. Клиничните методи са подробно описани и представени, което дава възможност за критичен анализ на предимствата и недостатъците им.

Разглеждането на консервативните лечебни техники, възможните рискове от оставения сегмент, едновременно с биомеханичните проблеми свързани с отнемане на твърди зъбни тъкани при отстраняването на сегмента, и последващите възможни усложнения след функционално натоварване е свързано със задълбочения предоперативен ендодонтски план на лечение за избор на оптимален подход за конкретния клиничен случай.

5. Методика на изследването

Целта на научния труд е да се анализират биомеханични проблеми след отстраняване на сепарирани ендодонтски инструменти с различни техники и да се проучат възможности за тяхната превенция.

За постигане на целта са поставени 6 основни задачи, като задача 1 и 4 имат по две подзадачи, а задача 5 има три подзадачи. Първите пет задачи са свързани с проведените *in vitro* проучвания, а клиничната задача 6 изследва възможностите за минимално инвазивно отстраняване на сепарирани ендодонтски инструменти с две различни техники.

В резултат на точно и прецизно поставените задачи, са и постигнатите резултати, които са подробно документирани чрез дву- и триизмерна образна диагностика и СЕМ фотомикрографии. Резултатите са подложени на стриктен статистически анализ, те са ясни, конкретни и добре онагледени чрез таблици и графики. Анализът към тях д-р Димитрова е представила точно и аналитично.

Резултатите и обсъждането по задачите дава правилна насока за прецизното формулиране на десет конкретни извода.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Докторантът формулира пет приноса с оригинален характер и четири приноса с потвърдителен характер, което потвърждава значимостта на научната разработка. Приносите са в съответствие с реализираните задачи и цялостната постановка на проекта за дисертационен труд. От приносите с оригинален характер безспорно правят впечатление първите два, които представят направените за първи път у нас *in vitro* сравнения в промените в обема и дизайна на кореновия канал след отстраняване на СЕИ чрез ултразвукова техника и ласо техника, като се доказва статистически значимо по-малко отнет дентин при използване на ласо техниката, както и извършеното *in vitro* изследване за приложението на ендодонтски водачи за достигане до челото на сепарирания ендодонтски инструмент, като се доказва, че използването на водач води до отнемане на два пъти по-малко дентин.

За първи път в България се разработва и предлага безопасен клиничен протокол за приложение на ултразвукова техника за отстраняване на СЕИ, предпазващ от термична и механична увреда и базиран на термометрично изследване, както и чрез EDX се доказва, че ултразвуковата техника за отстраняване на СЕИ не води до промени в състава на дентина. Зададен е безопасен времеви лимит за приложение на ултразвуковата техника в един коренов канал, което е и в основата на създадените клинични препоръки към лекарите по дентална медицина - за прецизен предоперативен анализ е препоръчително използването на сегментна рентгенография по паралелна техника и СВСТ; препоръчителните настройки на УЗ апарат при работа в сухи условия са от 1 до 3 степен; при раздвижване на сегмента отстраняването му от канала се улеснява чрез иригация със 17% р-р на ЕДТА при настройка за мощност не по-висока от степен 5; за терморелаксация на тъканите се осъществява редуване на две минути работен интервал и две минути интервал на почивка - две минутният работен интервал се състои в последователно редуване на 10 секунди УЗ активация и 10 секунди почивка; общото време на УЗ въздействие не трябва да надвишава 40 минути в един коренов канал.

7. Лично участие на докторанта

В своя дисертационен труд д-р Виктория Димитрова показва овладяването на една сложна материя свързана с протокола на отстраняване на сепарираните ендодонтски инструменти, както и способността си да анализира, интерпретира и обсъжда получените резултати, да направи заключителните изводи и правилно да формулира приносите на дисертационния труд. Всичко това потвърждава личното дело на докторанта. Безспорно е и участието на научния ръководител, даващ насоките в реализацията на поставените в дисертационния труд задачи. Съвместната работа на докторанта в екип със сътрудници доказва изчерпателността на поставената цел и реализираните задачи.

8. Автореферат

Авторефератът е написан точно и ясно, и е оформен съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и нормативната уредба на МУ-Пловдив и отразява методите на изследване, постигнатите резултати, обсъждане на резултатите, както изводи и приноси. Представени са и публикации свързани с дисертационния труд. Авторефератът е представен на 64 страници, онагледен с 63 фигури и 3 таблици, като точно представя дисертационния труд.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ - Пловдив.

Дисертационен труд показва, че докторантът д-р Виктория Димитрова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност “Оперативно зъболечение и ендодонтия”.

Въз основа на гореизложеното, давам своята положителна оценка за проведеното научно изследване, представено от дисертационния труд и автореферат, заедно с

постигнатите резултати и приноси. Убедено ще гласувам с “ДА” и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘ДОКТОР’ на д-р Виктория Тодорова Димитрова в докторска програма по Терапевтична дентална медицина.

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. “В” Регламент (ЕС)2016/679

02/10/2024г.

.....
Доц. д-р Ангела Здравкова Гусийска, дм